

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **H. T.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2018, č. j. OAM-913/ZA-ZA11-HA10-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 1. 2019, č. j. 4 Az 19/2018 - 51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 2. 2018, č. j. OAM-913/ZA-ZA11-HA10-2016, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění účinném ke dni 28. 2. 2018 (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 25. 1. 2019, č. j. 4 Az 19/2018 - 51, žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. Konstatoval, že neexistují relevantní důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu, neboť průběh jednotlivých incidentů, které se žalobci udály, nesevředly o jejich politické motivaci. Žalobce rovněž neprokázal, že by mu v souvislosti s jeho pohlavní chorobou hrozilo v Thajském království (dále jen „Thajsko“) pronásledování. Ve vztahu k doplňkové ochraně konstatoval soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, sp. zn. 2 Azs 71/2006, a judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, že není splněna podmínka „reálného nebezpečí“ při návratu do Thajska. Žalobcova tvrzení o hrozbách ze strany soukromých osob soud shledal jako neurčitá bez návaznosti na jednotlivé incidenty a zároveň připomněl, že žalobce nemá na tzv. humanitární azyl subjektivní právo, a poukázal na rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, ve kterém Nejvyšší správní soud vysvětlil, že udělení humanitárního azylu se předpokládá primárně u osob zvláště těžce postižených či zvláště těžce nemocných. Soud ve shodě s žalovaným neshledal důvody ani pro udělení doplňkové ochrany a uzavřel, že napadené rozhodnutí netrpí ani nepřezkoumatelností či jiným formálním deficitem.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Proti uvedenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní namítl, že soud nesprávně posoudil podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany. Soud se nadto nijak nevypořádal s námitkou důvodnosti humanitárního azylu a opomenul zohlednit i výhrušné textové zprávy, které obdržel stěžovatel, a proto je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Stěžovatel odmítl, že by jeho případné vycestování nebylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky a poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2010, sp. zn. 2 Azs 14/2010, a ze dne 11. 3. 2015, sp. zn. 3 Azs 256/2014, ze kterých plyne, že *„nelze takto a priori stanovit neexistenci rozporu.“* Stěžovatel dále namítl, že soud i žalovaný nesprávně posoudili otázku jeho účasti na politické kampani, neboť ji nepovažovali za uplatňování politických práv a svobod. Odmítl rovněž, že by neunesl důkazní břemeno, neboť ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu je potřeba, aby azylově relevantní důvody byly prokázány s přiměřenou pravděpodobností. Plně postačí, pokud žadatelé uvádí relevantní důvody prostřednictvím vlastní věrohodné výpovědi, což stěžovatel naplnil. Stěžovatel proto navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby zrušil napadený rozsudek a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se při rozhodování dostatečně zabýval všemi skutečnostmi, které stěžovatel v řízení uvedl. Náležitým způsobem zohlednil také stěžovatelův zdravotní stav, který nepředstavuje natolik mimořádnou zdravotní situaci, jež by odůvodnila poskytnutí mezinárodní ochrany. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele,“ který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, kasační stížnost přesahuje vlastní zájmy stěžovatele v následujících typových případech:

- kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu;
- kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně;
- kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně;
- kasační stížnost je dále přijatelná, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení se v konkrétním případě může jednat tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; popřípadě krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

pokračování

[6] Nejvyšší správní soud neshledal, že by se Městský soud v Praze dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, nebo že by se při rozhodování věci jakkoliv odchýlil od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, a založil tak důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[7] Z obsahu spisové dokumentace vyplývá, že stěžovatel na území České republiky pobýval od roku 2008 na základě pracovního víza, přičemž o udělení mezinárodní ochrany požádal v okamžiku, kdy skončila platnost jeho pobytového oprávnění. V České republice chce zůstat zejména z ekonomických důvodů, neboť v Thajsku není schopen obstarat dostatečné množství finančních prostředků pro sebe a svou rodinu. Sám také uvedl, že by se chtěl do Thajska vrátit po uplynutí 4 až 10 let. Byť stěžovatel namítal, že je v Thajsku pronásledován, resp. že mu hrozí při návratu závažná újma, žalovaný i soud posoudili žádost o udělení mezinárodní ochrany v daném ohledu jako účelovou. S těmito závěry se ztotožňuje také Nejvyšší správní soud, přičemž již v rozsudku ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, uvedl, že: „[n]ebyla-li žádost o azyl podána bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, kdy stěžovateli nebyl pro pozdní podání žádosti prodloužen pobyt, na území České republiky pobýval nelegálně a hrozilo mu správní vyhoštění, svědčí to o její účelovosti.“

[8] K tomuto dále Nejvyšší správní soud dodává, že „[...] ke legalizaci pobytu cizince nemůže sloužit procedura v režimu zákona o azylu, neboť ten poskytuje ochranu především cizincům, kteří jsou v zemi původu vystaveni (nebo jim hrozí) pronásledování či vážné újme ve smyslu tohoto zákona,“ jak uvedl v usnesení ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 Azs 166/2016 - 28.

[9] V rozsudku ze dne 25. 5. 2005, sp. zn. 3 Azs 272/2004, Nejvyšší správní soud dále uvedl, že „[p]osuzuje-li správní orgán důvodnost obav žadatele o azyl z pronásledování pro zastávání politických názorů ve smyslu § 12 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je zpravidla třeba, aby vzal v úvahu situaci v zemi původu žadatele v době bezprostředně předcházející jeho odchodu z této země.“ Z výpovědi stěžovatele v řízení před žalovaným plyne, že jej před odchodem z Thajska, stejně jako v době dovolených, které v Thajsku trávil, státní orgány nijak nepronásledovaly. Stěžovatel také sice uvedl, že byl politicky aktivní, a proto může být pronásledován, nicméně Nejvyšší správní soud má ve shodě s žalovaným a soudem za to, že je to tvrzení účelové. Tento závěr potvrzuje skutečnost, že stěžovatel nebyl schopen uvést alespoň základní informace o kandidátovi, kterého sám při volební kampani veřejně a aktivně podporoval, v důsledku čehož měl být pronásledován.

[10] Ve vztahu k obavě stěžovatele z pronásledování a výhrůžek ze strany soukromých osob Nejvyšší správní soud již dříve konstatoval (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003-51, ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48), že takovéto obavy nepředstavují bez dalšího důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Své obavy stěžovatel navíc vylíčil velmi obecně s vnitřními rozpory, kdy nejprve uvedl, že má strach z osob spojených s vládnoucí stranou, a později tvrdil, že má strach z představitelů opozice, aniž by došlo ke změnám v rozdělení politických sil. Stěžovatel přitom sám uvedl, že se v dané souvislosti ani nepokusil kontaktovat příslušné státní orgány s žádostí o pomoc. Uvedené podle Nejvyššího správního soudu svědčí závěru, že stěžovatel ve skutečnosti obavy z návratu (vyjma ekonomických) nepocítuje a že jsou proto výše uvedená tvrzení účelová, a proto nemohou odůvodnit udělení mezinárodní ochrany.

[11] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že otázce odůvodnění neudělení humanitárního azylu se věnoval se městský soud v potřebném rozsahu v bodech 23 - 29 napadeného rozsudku,

přičemž dostatečně vysvětlil, proč neshledal důvody pro jeho udělení. S danými závěry se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a v podrobnostech na ně odkazuje.

[12] Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný se možnou hrozbou nelidského a ponižujícího zacházení, stejně jako s možným porušením práva na život, dostatečným způsobem zabýval. Vyžádal si za tímto účelem relevantní podklady a všechny je vyhodnotil ve vazbě na stěžovatelův případ v souladu s požadavky plynoucími z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, či ze dne 19. 8. 2005, č. j. 4 Azs 467/2004 - 89. Soud přitom úvahy žalovaného dostatečným způsobem přezkoumal a vysvětlil, proč jsou žalobní námitky nedůvodné.

[13] Ve vztahu k namítanému porušení čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte („*Zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, správními nebo zákonodárnými orgány.*“) Nejvyšší správní soud uvádí, že samotná existence rodinných vazeb nemůže bez dalšího odůvodnit udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (viz např. usnesení ze dne 14. 12. 2017, č. j. 9 Azs 247/2017 - 64). Nejvyšší správní soud k tomuto dodává, že stěžovatel může realizovat v Thajsku svůj rodinný život a podporovat zde i svého syna při studiu. Ze skutečnosti, že v Thajsku jsou možnosti získání finančních prostředků menší než v České republice, nelze dovodit porušení čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte.

[14] Nejvyšší správní soud již výše shledal, že informace, které stěžovatel uváděl o svém možném pronásledování pro uplatňování politických názorů, jsou účelové. Tato skutečnost je přitom základním východiskem pro zkoumání toho, zda je dána přiměřená pravděpodobnost, že by s návratem stěžovatele do Thajska bylo spojeno riziko pronásledování, popř. vzniku vážné újmy. Za situace, kdy stěžovatel sám nevedl azylově relevantní důvody, je na místě posoudit, zda po návratu do Thajska obecně nehrozí pronásledování či jiná vážná újma osobám v obdobném postavení, jako je stěžovatel. Žalovaný s odkazem na relevantní podklady přitom vysvětlil, že neúspěšní žadatelé o azyl nejsou v Thajsku po návratu pronásledováni a nejsou zde pronásledováni ani osoby nakažené pohlavní nemocí. Stěžovatel nadto bude mít i v Thajsku možnost se dále léčit a jeho zdravotní stav návrat do Thajska nevylučuje. S návratem stěžovatele do Thajska proto není spojená přiměřená pravděpodobnost (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82) toho, že by mu zde po návratu hrozilo riziko pronásledování, popř. vznik vážné újmy, a jeho vycestování proto nebude v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

[15] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel v kasační stížnosti požádal o přiznání odkladného účinku, avšak vzhledem k tomu, že v nyní projednávané věci má kasační stížnost odkladný účinek přímo ze zákona, o této žádosti věcně nerozhodoval.

IV. Závěr

[16] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájem stěžovatele, proto ji shledal nepřijatelnou a podle § 104a s. ř. s. ji odmítl.

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

pokračování

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. června 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu